

Naročnina

za državo SHS:
na mesec Din 20
za pol leta 120
za celo leto 240

za inozemstvo:
mesečno Din 30

Sobotna izdaja:
celoletno
v Jugoslaviji Din 60
v inozemstvu 80

SLOVENEK

S tedensko prilogo „Ilustrirani Slovenec“

Cene inseratom:

Enostopna pešna vrata
mal oglas po Din 1-50 in
Din 2-—, večji oglas nad
45 mm višine po Din 2-50,
veliki po Din 3-— in 4-—,
oglas v uredniškem delu
vrstica po Din 6-—.

Pri večjem naročilu popust.

Izhaja vsak dan izveniški
ponedeljka in dneva po
prazniku ob 4. uri zjutraj.

Pošilna plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici 6/III. Rokopisi
se ne vračajo; neurankirana pisma se ne spre-
jemajo. Uredništva telefon 50, upravnništva 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ulici 6. Čekovni račun:
Ljubljana 10.650 in 10.349 (za inserate) Sara-
jevo 7.565, Zagreb 39.011, Praga in Dunaj 24.797.

Reakcionarji.

List, ki vsako popoldne caplja za
»Jutrom«, se zelo trudi, kako bi zlasti pred
tisto napredno javnostjo, ki ne trobi v ju-
trovski rog, opravičil kulturno in politično
reakcijo, ki jo uvajajo v naše državno živ-
ljenje gospodje »samostojni demokrati«. Ker
ne more z nobenim poštenim razlogom
objasniti, zakaj družba, ki se proglašja za
cvet svobodomiselnosti, dejansko zagovarja
najbolj črno nazadnjaštvo — hujše, ne-
go jo je nekdaj zastopal avstrijski »verfas-
sungsreuer Grossgrundbesitzer« — in ker
seveda ne mara povedati, da dela to zgolj
iz sebičnih namenov, skuša po stari nava-
di naslikati svojim bralcem na steno
»klerikalnega pozolja«. Mi uvažamo reak-
cijo, davimo svobodo tiska, zagovarjamo
nasilje zato, da ne bi »klerikalizem«, ta kul-
turno in nacionalno nazadnjaški princip
znova zavladal nad našim javnim življe-
njem! — tako se glasi zagovor naših pa-
tentiranih svobodomiselnikov.

Če pa jih človek vpraša po dejstvih,
ki naj dokažejo »nazadnjaštvo« takozva-
nega klerikalizma, ne vedo navajati nič
drugega kakor zgodovino slovenske knji-
ževnosti! Pustimo na stran dejstvo, da so
ravno katoliški geniji, ki so po žargonu
naših »svobodomiselnikov« seveda vsi »kle-
rikalci«, ustvarili človeštvu največja dela,
in se omejimo na slovensko lepo knjigo.
»Svobodomiselnici« iz Miklošičeve in Kna-
ljeve ceste očitajo »klerikalizmu«, da je
pobil razvoj slovenske književnosti, ne
povedo pa, da se ta borba ni vodila proti
resničnim estetičnim in etičnim vrednotam
te književnosti, ampak zgolj proti izvest-
nim strujam lažrealizma, to je golega ma-
terializma tudi v lepi knjigi, potem proti
takozvanemu l'art pour l'art, in podobnim
stremljenjem, ki so umetnost ločevali od
drugih težav in potreb ter osnov človeko-
vega duhovnega življenja, kakor da umet-
nost nima z njimi ničesar opraviti. In če-
tudi bi bil ta ali oni katoliški kritik šel v
svoji vnemi za resnično stvar predaleč, je
čas dal »klerikalizmu«, kakor ga imenu-
jejo naši lažnaprednjaki, ravno v bistven-
nem pogledu pravi. Danes priznava vsak,
da mora i umetnost biti usmerjena k etič-
ni povzdigi človeka, da ima biti vključena
v celotno naše duhovno življenje in ustvar-
janje in da je glasnica idej, preobraževalk
življenja, dočim so struje, ki jih je ravno
naše liberalizem v svoji borniranosti tako
pospeševal, za vedno izumrle, ker niso
življenja dvigale in poduhovile. In ravno
preokret iz naturalizma k moderni umet-
nosti, kakor se je danes zmagovito uvelja-
vila, so izvršili ljudje, ki so bili vse kaj
drugega nego prijatelji našega plitvega svo-
bodomiselnjaka. In najkrepkejši glasnik
tega preokreta so bile »klerikalne« lepo-
slovne in znanstvene revije in so še danes.
Toda to je le en pojav v celokupnem raz-
voju katoliške kulturne misli v Sloveniji,
ki je neprestano šla v smeri k čimvečjemu
duhovnemu napredku na vseh poljih brez
izjeme: k popolnemu demokratizmu v po-
litičnem življenju in k uresnitvi idealistič-
nega krščanskega socializma v social-
nem življenju. Naj pa povedo sedanji poli-
tični »svobodomiselnici«, ali so prispevali k
našim prispevki s čemer drugim kakor s
viništrskimi frazami, z antiklerikalnimi
ploskostmi in poudarjanjem neke laži-
eksaktne »gole znanstvenosti«?

O politiki pa pač ni treba veliko go-
vori. Vsak danes lahko razsodi, ali je bila
napredna politika »klerikalcev«, ki so pri-
borili našemu ljudstvu splošno in enako
volilno pravico, gospodarsko neodvisnost
od liberalne magnatokracije in je vzgojili
k politični samostojnosti — ali pa je bila
napredna politika naših lažisvobodomisle-
cev, ki so se vsemu temu z vsemi štirimi
upirali in ki danes hujkajo k španski dik-
taturi nad svobodnimi državljani ter z
navdušenjem zasledujejo razvoj interna-
cionalnega fašizma, da bi se uničila demo-
kracija po celem svetu. Začasno se reak-
cija zopet uveljavlja — naši »naprednjaki«
je z vso dušo podpirajo — toda razvoj člo-
veštva gre kljub vsemu valovanju le na-
vzgor in zmaga resnične demokracije je
vprašanje morda samo nekaj let. Takrat o
našem lažnaprednjakarstvu ne bo več po-

Težak položaj za radikale.

VLADA V NASPROTJU Z VEČINO PREBIVALSTVA. — MISEL NA NOVE VO-
LITVE POD NEVTRALNO VLADO. — UPANJE RADIKALOV NA SPORAZUM S
HRVATL

Belgrad, 28. febr. (Izv.) Tišina v poli-
tičnem življenju, ki je nastopila po odloč-
nem nastopu opozicijskih strank, je tudi
danes prevladovala. Politično življenje v
Belgradu skoraj gotovo ne bo postalo živ-
vahniješe do sestanka klubov, katerega so
sklicali za 5. t. m. N. Pašić je danes kon-
feriral kakor po navadi z nekaterimi mini-
stri, nato pa je za ponedeljek sklical sejo
so bila na zadnji seji mnenja o tem raz-
pravljalo izključno o političnem položaju in
o tem, kdaj naj vlada poda demisijo. Ker
so bila na zadnji seji mnenji o tem raz-
lična, je radi tega Pašić ministrom pustil
3 dni časa, da si bodo na jasnem glede po-
ložaja, v katerem se vlada nahaja. V po-
polni izolaciji, ki je jasna vsem, naj bi se
radikali izjavili, da se morajo iz te težavne
zagate na vsak način izkoptati. Radi tega
se v političnih krogih precej govori o tej
seji kljub temu, da na njej do presenečenja
ne more priti. Edino presenečenje bi bila
takojšnja demisija.

Mnogo se tudi govori v tukajšnjih kro-
gih o vtisu, ki ga je napravil odločen na-
stop bloka na najvišjih mestih. Prihajajo
vesti o razpoloženju za nove volitve, ki naj
bi se vršile pod popolnoma nevtralnno vlado.
Na ta način mislijo, da bi se lahko vzpo-
stavilo normalno stanje v državi, katerega
sedaj ni. Dočim je jasno, da ima opozicija
v ljudstvu absolutno večino, je vlada v par-
lamentu v premoči za nekaj glasov. Vendar
ta njena večina ni taka, da bi lahko vladala.
Poleg tega pa je moralna moč vlade
že samo s tem oslabiljena, ker vlada ne
more upravljati države v nasprotju z
ogromno večino prebivalstva.

Današnje »Novosti« komentirajo
tak položaj in pišejo pod naslovom: »Kaj
mislijo radikali?« sledeče:

»Radikali ne skrivajo resnosti in kri-
tičnosti svojega položaja po ustavitvi enot-
nega bloka narodnega sporazuma in ljud-
ske demokracije, ki odbija vsak stik z ra-
dikalno stranko kot celoto. Posebno ote-
žuje njih položaj in ga dela nevdržljivega
dejstvo, da tvori blok narodnega sporazu-
ma idejno in programatično popolno ce-
loto. Radikali se niso bali opozicije, dokler
ni mogla dati političnim faktorjem sigurnih
garancij. Danes je ustvarjen konkreten spo-
razum z Radićevci o definitivni ureditvi dr-
žave kakor tudi o vprašanju državne obli-

ke. To predstavlja važno dejstvo, preko ka-
terege se danes ne more iti. Dosedaj se je
stalno ugovarjalo, da se ne more sodelovati
s HRSS, ker njene skrajne zahteve niso
znane. Obtožba o hrvatskem separatizmu
je danes neumestna, ker so Hrvati preciz-
no formulirali svoje zahteve, ki nikakor
niso v nasprotju z narodnim in državnim
edinstvom, ampak so jih nasprotno posta-
vili na realna tla. Centralizem, katerega je
izsilil Belgrad, se je izkazal za neizvedljive-
ga in za državo nevarnega, kajti država
je vsled tega v nevarnosti, da se zlomi pri
prvem potresu od zunaj ali od znotraj.

Ravno tako odpade obtožba o Radi-
ćevih zvezah z inozemstvom, ker so se
Radićevci odrekli vsem nadaljnjim stikom
z Rusijo, kolikor so obstojali, in kolikor
niso bile taktične poteze. Vse to so stvari,
ki vladateljine radikale zelo skrbijo, dasi-
ravno skušajo v javnosti to zakriti. Brez
dvoma je, da veliko število radikalov uvi-
deva vso resnost današnjega položaja, ki je
bolj kot slab za radikale. Dasiravno se jav-
no hvalijo, da bodo 4 leta vladali, vendar
inteligentnejši radikali mislijo, da bo ta vla-
da malo časa na krmilu in da so ji dnevi
vsekakor štet. Dobro uvidevajo, da bodo
morali iskati izhoda iz položaja, zato jih
skrbijo kompaktnost bloka, ki jih izključuje
iz velikega nacionalnega dela za organiza-
cijo državnega življenja.

G. Pašić bo s svojo skupino predvsem
poskušal onemogočiti to delo in razdreti
kompaktnost bloka. Ako se mu to ne po-
sreči, je jasno, da mu ne bo pomagala tre-
nutna številčna premoč. Blok narodnega
sporazuma ga bo sigurno premagal. Zato
nekateri radikali mislijo, da se bo Pašić
še enkrat resnejše poskusil približati Radi-
ćevcem in z njimi skleniti sporazum, ne-
kako nov Markov protokol. Radikali veru-
jejo, da bo imela ta akcija veliko upanja na
uspeh, ker ima Pašić v svojih rokah močna
sredstva. Radić je še vedno zaprt. Nad
njim visi Damoklejev meč veleizdajniškega
procesa. Vodstvo je tudi zaprt. Njegova
usoda je neznan. Pašić ima dejansko
oblast v rokah, on je stvarno gospodar v
Belgradu. To so dejstva, ki morajo na Ra-
dića delovati impresionistično. Poleg tega
ima Pašić še nek argument: dejal bo Hr-
vatom, da jim bo več dal kakor Davidović.

SKRUNJENJE GROBOV.

Belgrad, 28. febr. (Izv.) V imenu de-
mokratskega kluba je danes dr. Voja Ma-
rinković poslal ministru za vero sledeče
pismo:

»G. dr. Kumanudi, narodni poslanec,
je prejel brzojav sledeče vsebine: »Načel-
nik občine pietvarske je ne vem po čigavi
odredbi zbral kmete in pričel z uničevan-
jem in demoliranjem grobov in nagrob-
nih spomenikov naših dedov in roditeljev.
Kri smo prelivali. Zakaj se grobovi, ki ču-
vajo naše največje svetinje, oskrunjujejo na
tak način? Najbrž zato, ker so radikali v
naši občini dobili samo 4 krogljice. Pro-
sim, da blagovolite predmet tega protesta
takoj preiskati.« Ta brzojav vsekakor ne
potrebuje posebnega komentarja.

Nova afera dr. Žerjava.

Belgrad, 28. febr. (Izv.) Že včeraj so
se razširile vesti o demisiji ministra Lu-
kinića. Danes je Lukinić dementiral te ve-
sti, ki so se pa kljub temu vzdrževale. Vse-
kakor so te vesti, ki jih širijo radikali, za-
nimive in so v zvezi s splošno akcijo ra-
dikalov proti sedanjem ministrom — sa-
mostojnim demokratom. Samostojni de-
mokrati so danes vsled tega poklicali v
Belgrad dr. Žerjava, ki je danes brzojav-
no odgovoril, da pride v ponedeljek. Znano
je, da nekateri radikali posebno delujejo
proti Žerjavu in v aferi, o kateri smo že
poročali, v Zenici in Varešu, zelo mnogo
govore in obenem izjavljajo, da bo poleg
te afele prišla na dan še ena afera. Do-

sedaj so dajali tajne predznake, češ da je
ta afera še večjega obsega, kot zeniško-
vareška afera.

Predsednik nemške re-
publike Ebert umrl.

Berlin, 28. febr. (Izv.) Wolffov urad
poroča: Predsednik republike Ebert je da-
nes dopoldne ob 10.15 umrl. Smrt je bila
lahka. Ob smrtni postelji so stali predsed-
nikova soproga, otroci, njegov zet dr. Je-
nicke in državni tajnik dr. Meissner.

Prvi predsednik nemške republike
Ebert je bil rojen kot sin revnih staršev
dne 4. februarja l. 1871. v Elberfeldu. Bil
je izučeni sedlar in kot sedlarski pomočnik
je mnogo potoval. Socialističnemu gibanju
se je pridružil že v zgodnji mladosti. Kot
samouk se je tako izobrazil, da je kmalu
postal eden najboljših organizatorjev so-
cialne demokracije v Nemčiji. Ker je bil
tudi izvrsten govornik, ga je stranka po-
slala v državni zbor, kjer je kmalu zavzel
vodilno mesto v strankini frakciji. Po spre-
jetju weimarske ustave l. 1919. je bil iz-
voljen za predsednika nemške republike.

Berlin, 28. febr. (Izv.) Smrt predse-
dnika nemške republike je prišla popolnoma
nepričakovano. Pred nekaj dnevi je pred-
sednik Ebert lahko obolel. — Zdravniki so
ugotovili vnetje slepiča in so predsedniku
nasvetovali, naj se da operirati. Operacija,
ki jo je izvršil svetovnoznani kirurg dr.
Bier, je potekla povsem normalno in ni
bilo spočetka opaziti nikakih komplikacij.
Tako se je zgodilo, da so poročali o poteku
predsednikove bolezni zelo optimistično. V
noči od petka na soboto pa so se naenkrat
raznesle vesti, da se zdravstveno stanje
predsednikovo slabša in da obstoji za nje-
govo življenje resna nevarnost. Te vesti so
prebivalstvo Berlina zelo vznemirile in
pred predsednikovo palačo so se začele
zbirati velike množice ljudstva, ki je ne-
strpno pričakovalo novih poročil. Ko je bilo
izdano pomirljivo poročilo, se je množica
razšla, nekateri pa so vztrajali do jutra.

Berlin, 28. febr. (Izv.) K mrtvaškemu
odru dr. Eberta je danes prinesel venec
belih rož predsednik vlade dr. Luther.
Naval ljudstva k mrtvaški krsti je od
vseh strani zelo velik.

Berlin, 28. febr. (Izv.) K udovi po
pokojnem predsedniku Ebertu so pri-
spele danes številne deputacije, da izreko
sožalje ob smrti soproga. Sožalje so iz-
razili tudi vsi zastopniki zunanjih držav.
Prispele so tudi brzojavke številnih pa-
lamentarnih zastopstev inozemskih zbor-
nic. V mestu so vsa javna in privatna po-
slopja v žalnih zastavah.

Berlin, 28. febr. (Izv.) Na današnji se-
ji parlamenta, ki je bila sklicana v znak
žalovanja za predsednikom republike, je
govoril dr. Marx. Spominjal se je zaslug
pokojnikovih za nemško republiko in
je posebno poudarjal dejstvo, da je znal
v najtežjih časih vse nemške dežele zdru-
žiti, in da je ravno on ob času revolucije
zavstavljal vse sile, da se je ustvarila v dr-
žavi moč zakona.

Berlin, 28. febr. (Izv.) Minister za na-
rodno brambo je poslal povelje na celo-
kupno armado, da se do nadaljnjega na
vseh vojaških poslopih v znak žalosti iz-
obesijo zastave na pol droga.

SOŽALJE NAŠE VLADE NEMSKI VLADI.

Belgrad, 28. febr. (Izv.) Naša vlada je
danes poslala berlinskemu poslaniku Ži-
vojinu Balugdžiću brzojavno naročilo, da
pri nemški vladi izrazi sožalje ob smrti
predsednika republike g. Eberta. Obenem
je poslaniku naročilo, da jo zastopa na ža-
lnih slovesnostih. Razen tega je zunanji mi-
nister dr. Ninčić danes obiskal tukajšnje-
ga nemškega poslanika in mu v imenu
vlade izrazil sožalje radi smrti g. Eberta.

Vznemirljive vesti iz Bolgarije.

Belgrad, 28. febr. (Izv.) Znani krogi
so tokom današnjega dneva spustili v
javnost vznemirjajoče vesti o splošnem
revolucionarnem pokretu zemljoradnikov
še niso bile potrjene, pač pa se potrjuje

V nedeljo ob štirih popoldne TELOVADNA AKADEMIJA Orla Krakovo-Trnovo v Ljud. domu!

ne niso bile potrjene, pač pa se potipuje dejstvo, da skušajo nekateri elementi v Bolgariji ponovno napraviti prevrat. Kolikor smo poučeni, ni v Bolgariji pričakovati večjega revolucionarnega gibanja, pač pa je v kratkem pričakovati sprememb v sedanji sestavi vlade. Odkar je bil namreč bolgarski ministrski predsednik Cankov odšel v Belgrad in se sporazumel s sedanjim belgradskim režimom in pričel njega posnemati v upravnih metodah tudi v Bolgariji, je izgubil zaupanje tudi v svoji lastni stranki. Zato je prav zelo verjetno, da bo vsled tega nezadovoljstva v lastnih vrstah padel in da bo na njegovo mesto prišla vladna kombinacija, ki bo bolj poudarjala resničen demokratičen program in demokratično besedo. Sedanje vladne stranke bi se naj sporazumele z drugimi zmernejšimi opozicijskimi strankami. Nikakor pa ni pričakovati kake popolnoma levičarske vlade.

Nemiri na Turškem.

Pariz, 28. febr. (Izv.) »Matin« poroča iz Carigrada, da je turška vlada sklenila poklicati pod orožje pet letnikov rezervistov, da zatre vstajo v Kurdistanu. Opozicija v angorskem parlamentu je izjavila, da bo vlado podpirala, dokler ne bo red v državi zopet vzpostavljen.

Pariz, 28. febr. (Izv.) Vstaja v Kurdistanu se je razširila na 12 vilajetov. Vstajem se pridružujejo tudi oddelki vojaštva in žandarmerije. V pariških krogih smatrajo, da bo imela vstaja velik vpliv na rešitev mosulskega vprašanja, ker je turška vlada doslej vedno zatirala, da hoče prebivalstvo okoli Mosula ostati pod Turčijo, najnovejši dogodki pa kažejo, da zatiranje angorske vlade ne drže. Z druge strani zopet zatrjujejo, da je vstaja organizirala sovjetska vlada.

POLJSKA SE OBOROŽUJE.

Varšava, 28. febr. (Izv.) V poljskem državnem zboru je zahteval vojni minister Sikorski 110 milijonov zlatih polj. mark več za oboroževanje armade kakor dovoljuje redni proračun. Finančni minister ima 70 milijonov pripravljenih, tako da bi bilo treba najti kritje le še za 40 milijonov mark.

DAVKI V FRANCIJI IN V ANGLIJI.

London, 28. febr. (Izv.) V svojem odgovoru na neko interpelacijo glede razlik v obdavčenju francoskih in angleških davkoplačevalcev je izjavil finančni minister Churchill, da pride na Francoskem na vsakega prebivalca 4 funte in 3 šilinge direktnega in 3 funte 5 šilingov indirektnega davka na leto, na Angleškem pa 10 funtov in 3 šilinge direktnega in 5 funtov in 4 šilinge indirektnega davka. Angleški gospodarski krogi se tako visokemu obdavčenju protivijo in zahtevajo od vlade, naj se izdela tudi za Francijo neke vrste Dawesov načrt, ki bi omogočil Franciji oblaščevati njene vojne dolgove. S svojim čakanjem Anglija indirektno podpira tujo konkurenco, dočim vlada v Angliji še vedno silna brezposelnost.

FRANCOSKA ARMADA.

Pariz, 28. febr. (Izv.) Zbornica je sprejela proračun za armado. Po novem proračunu znaša mirovno stanje francoske armade 607.000 mož in 32.000 častnikov.

ABSTINENCA ITALIJANSKE OPOZICIJE.

Rim, 28. febr. (Izv.) Opozicija na Aventinu je sklenila, da ne pojde v parlament.

ITALIJANSKO ROVARJENJE V ALBANII.

Rim, 28. febr. (Izv.) Listi poročajo iz Bari, da je začela albanska vlada preganjati katoliški živelj v Albaniji. Mnogim duhovnikom se je le s težavo posrečilo pobegniti v Italijo, kjer prosijo pomoči.

KRIZA ČESKE VLADE.

Praga, 28. febr. (Izv.) Narodni socialisti nameravajo izdati manifest na narod, v katerem bodo protestirali proti znanemu pastirskemu pismu slovaških škofov. Zaradi nastopa narodnih socialistov proti škofom in proti češki ljudski stranki je kriza vlade neizogibna.

AMERIKA BO PRIZNALA RUSIJO.

London, 28. febr. (Izv.) »Morningpost« poroča, da pride senator Borah v kratkem v Evropo, kjer se sešane z zastopniki sovjetske Rusije, s katerimi bo ugotovil pogoje za priznanje sovjetske strani Amerike.

VELIKA EKSPLOZIJA.

Rio de Janeiro, 28. febr. (Izv.) V mestu Uitheroy je zletelo v zrak ogromno skladišče municije in drugih eksploziv. Nad 100 oseb je mrtvih, okoli 600 pa ranjenih. Več sto poslopij je porušениh.

Dr. med. Fr. Debevec:

Religija in znanost.

Ne sistematske razprave, temveč nekaj kritičnih misli naj mi bo dovoljeno podati na tem mestu o predmetu, ki sicer navadno ne sodi v dnevno politično časopisje. Toda pri nas je bilo v zadnjem času baš v onem političnem časopisju, ki mu je znanstvenost v znanstvenih vprašanjih mnogokrat neupoštevana urednica, storjenih toliko atentatov na resnično stanje teh vprašanj, da kriči papir po odgovoru tudi na tem mestu.

Politične liste čitajo desetstisoči ljudi in veliki večini teh bralcev pri njih majhni kritičnosti v težjih znanstvenih vprašanjih ni prav nič težko uspešno servirati trditve, ki so skozi in skozi netočne.

Tudi te vrstice niso namenjene piscem, ki v političnem časopisju grešijo nad resnico, svobodo osebnega naziranja in poštenostjo posameznika, znanstvenika; oni ljudje, ki to delajo, so vprežena inteligenca, ki za mesečno plačo piše na povelje, po željah trenutne situacije, pri čemer vpliva na pero tudi obsežnost lastnega čustvovanja ter preostanki nesebične resnicoljubnosti, ki so v tej prelepi, zlati sužnosti intelekta še ostali v duši.

Najprvo nekaj misli v obče. Znanstveno delovanje intelektualca obstoji v tem, da duševni delavec kot posameznik ali kot član neke organizacije išče na gotovem polju novih dejstev. In če jih najde, jasna in v svoji stroki priznana, jih sam ali jih drugi uvrste v ožji okvir znanosti te ali one vrste.

Vselej pa razna pota in metode ne vodijo naravnost do novih odkritij, temveč le tu in tam vržejo par žarkov medle luči v neznane svetove in omogočijo kakšno teorijo, hipotezo, sprožijo nov problem, kar pa ne spada v ožji okvir znanosti, kamor spadajo le jasna dejstva, temveč ostane izven tega centra kot gradivo za izvrševanje nadaljnjih znanstvenih načrtov.

Da teologija priznava dokazana in išče nova dejstva in resnice, ki so cilj vsakega znanstvenega delovanja, to je sicer izven vsake diskusije, zato so tudi v l. 1925. po Kr. skoro na vseh univerzah sveta teološke fakultete sestavni del vseučilišča.

Poleg obravnavanja dejstev spadajo v širši obseg teološke vede — slinčno, kakor pri vseh drugih disciplinah, — še razne teorije, problemi, hipoteze itd., a to so le pota, metode, načini, da se končno tu in tam morda le izlušči biser jasne resnice, ki bo iz širšega okvira prešla v vsebino osrčja teološke znanosti.

Ta v kratko obštrana paralela teološke in ostalih znanosti je popolnoma jasna. Priznati pa je treba, da so teološka dejstva ter njena pota, metode, hipoteze itd. človeškemu umevanju iz raznih razlogov, o katerih tukaj ni mesto razpravljati, v mnogih slučajih težje dokazljiva, kakor n. pr. pri medicini, naravoslovju, kjer največkrat lahko z jasnimi računi in po vidnih, čutnih, eksperimentalnih potih tudi neizobražencu v teh zadevah eksaktno dokaže gotovo istino.

V težji pristopnosti religijskih dejstev in problemov tiči vsa tragika večkrat rahlih odnošajev z drugimi, človeškemu umu bližnjimi vedami.

Kakšni so torej dejanski odnošaji med religijo vobče in mišljenjem, prenašanjem v življenju s strani intelektualca, počenši od vseučiliškega profesorja pa vse doli do manj učenih glav?

V težjih problemih priznavajo manjše kapacitete navadno učenost večjih, pri tem pa vsled premale lastne izkušenosti in kritičnosti največkrat zamotajo dejstva z naziranjem, teorijami, hipotezami posameznika ali posameznih struj, ki se poleg tega še tendenciozno predočujejo, v čudo-

vito lastno naziranje ali prepričanje, — mnogokrat naravnost strastno prepričanje, ki daje potem tudi življenje uvodnikom političnega časopisja šibke kvalitete in ki se javlja nadalje povsod drugod, kjer ne dikтира besede globoko znanje in še večja resnicoljubnost.

Večkrat se poudarja, da so znanstveniki, zlasti zdravniki in naravoslovci, sovražniki religije. Že od nekdaj me je ta trditev zanimala, pa sem opazoval svojo okolico, akademike, profesorje na dveh univerzah. Opazil sem sledeče:

Na eni strani sem videl slušatelje medicine, filozofije itd., ki jim pri nedostatni lastni znanstvenosti osebno naziranje predavatelja izza katedra že po par predavanjih postane njih lastno; na raznih univerzah, raznih fakultetah različno. Takšnih tipov je bilo morda največ; iz teh vrst se tudi rekrutira dober del naše domače inteligence.

Kdor pa je prišel na vseučilišče z globokim razumevanjem religijskih vprašanj, ta je to svoje prepričanje skoraj vselej ohranil, znanstveno na vse strani razčistil in podprl.

Nekaj sličnega velja za vseučiliške profesorje. Poleg profesorja medicine, ki se odkrije, ko gre mimo cerkve in ki n. pr. poreče materi, ki noče dati operirati svojega na smrt bolnega otroka: »Na sodni dan bom pričal, da ste svoje dete ubili!«, — poleg takšnih zastopnikov najvišje znanosti je dolga vrsta onih, ki v obče nazunaj — izvzeti so prof. filozofije v ožjem smislu — nikdar ne pokažejo svojih misli in domnev o teh vprašanjih; končno pa slede oni — malobrojni —, ki jim beseda včasih švigne preko meje znanstvenosti v zafrakcijo ali lahek osebni napad na vsebino teološke vede, zanje neumljive. Kajti največ-

Politične vesti.

+ Težave s konkordatom. »Pravda« poroča, da se je v četrtek dopoldne vršila v ministrskem predsedništvu konferenca ministrskega komiteja, ki se posvetuje o konkordatu. Seje so se udeležili ministri Pašić, Pribičević, Miša Trifunović in poslanik v Rimu Smolaka. Vlada je že pri pripravi naletela na težave. Za podlago razprav naj bi služila dva načrta: eden, ki so ga izdelali škofje, in drugi, ki ga je izdelal dr. Smolaka. Vlada pa se ne bo držala ne enega ne drugega predloga, ampak bo na željo Pribičevićevih pristajal iz Slovenije izdelala nov načrt, čegar določbe bodo naperjene v prvi vrsti proti duhovščini v Sloveniji. — Dr. Žerjav bi torej za vsako ceno rad imel v deželi kulturni boj.

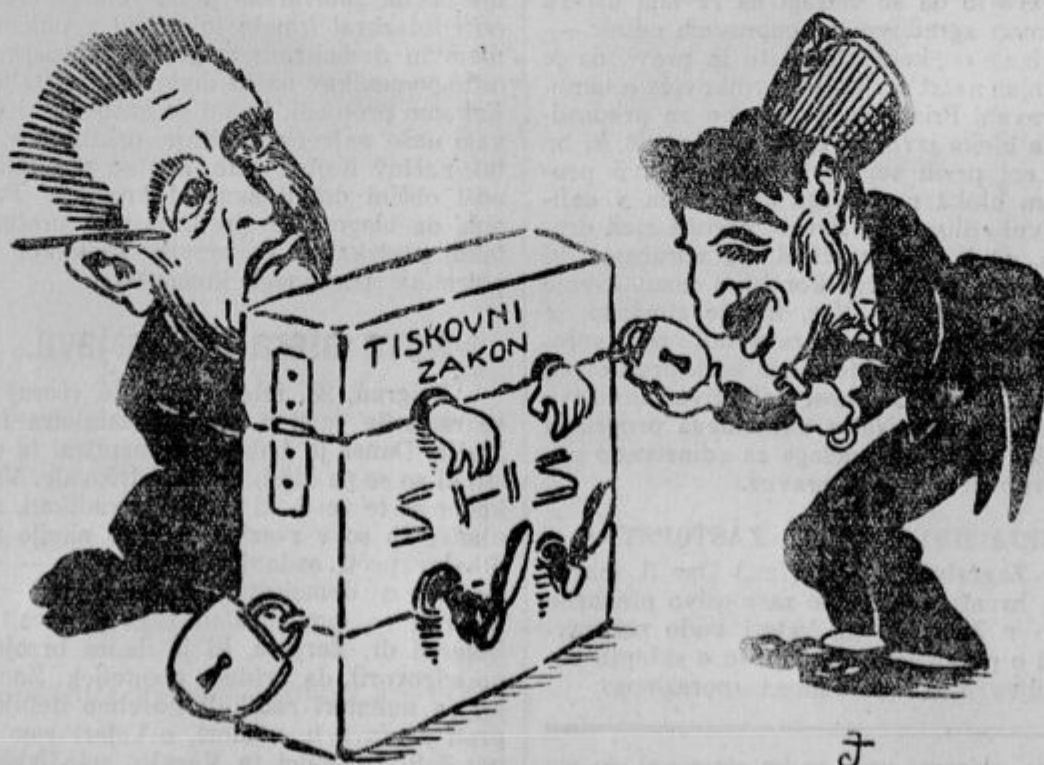
+ Še premalo jim je. Načrt novega tiskovnega zakona, ki je po poročilih belgradskih listov tudi že dobil predsankcijo, določa zapor do treh let in 50.000 dinarjev globe za one, »koji iznose putem štampe očigledno izmišljene i neistinite vesti u nameri, da uznemirijo javno mišljenje itd. Ta kazen pa se zdi »državotvorcem« še mnogo prenizka in Pribičevićev časnikarski opredel g. Krsta Cicvarić zahteva še mnogo višje in strožje kazni. Če bi bili mi Cicvaričevega kova, bi zahtevali tudi poostrevo nameranih kazni, če bi vedeli, da bo prava kazen zadela velikega »svobodnjaka in naprednjaka« Cicvarića ali pa celo njegovega gospodarja.

Ne kupi

prej blaga za možko obleko, dekler si ne ogledaš spcialno zalogo češkega in angleškega sukna na Milošičevi cesti št. 4 — v Ljubljani. Cene tovarniške. Največja izbira. Na veliko. Na malo.

JOSIP IVANČIĆ.

NAČRT TISKOVNEGA ZAKONA.

Žerjav: Tako le, preljudi žurnalisti! V SHS bo vladala sicer popolna tiskovna svoboda, samo resnice ne boste smeli pisati.

krat znanstvenika absorbira lastna pokli na znanost, ki je samo ena vejica brezkončnega drevesa vseobče znanosti, a v drugih vprašanjih je lahko zelo, zelo neorientiran.

Učenjak, ki je imel globoko, znanstveno religiozno vzgojo, je po završetku one dobe, ko je formalni pouk v teh problemih izostal, prostovoljno poleg svojega znanstvenega študija iskal nadaljnjega kontakta svojega svetovnega naziranja z novoupoznanimi dejstvi ter svojega prepričanja ni menjal, temveč razčistil in podprl. Razlika v tomačenju posrednih detajlov gotovega filozofskega sistema pri tem ne igra bistvene vloge.

Principl je, da se pravi znanstvenik v površne izjave izven svojega znanstvenega delokroga javno ne spuša. Tu in tam se ta le zgodi. To je potem greh nad mnogimi mladimi sugestivnimi dušami, ki jim je največkrat tudi rahla zafrakcija iz ust predavatelja izza katedra važna.

Sedanja doba je glede odnošajev visoke naravoslovne in druge znanosti ter znanosti teologije na drugi strani prehodna. Z globokim, modernim, na vse strani strogo znanstveno podprtim študijem teologije kot osrednjim delom vsake filozofije avtomatsko tudi vseučiliški profesorji naravoslovja, medicine itd. prihajajo po svojem privatnem naziranju bližje in bližje religiji.

Kar ni vsestransko dokazano, se avtomatski podira in z duhom novih časov se razblinja tudi vsako megleno vzhičenje nad dozdevno, na prvi pogled morda prepričevalno svetlobo površne tolmačenih odkritij in na teh slonečih novih filozofskih naziranj.

Kar kriči neučena in nevzgojena masa po ulici, to je le prah za oči šibkih intelektov.

Dopisi.

Ljubljana. Iz trgovskih krogov smo prejeli: Članek gosp. Jelačina v »Slovencu« št. 48 pod naslovom: »Slovenskemu trgovstvu«, je pač moral vsakega ljubljanskega trgovca spomniti na komisije, katere je svoj čas poslal g. dr. Žerjav nad nas trgovce. Bili smo takrat primorani prodati en meter blaga n. pr. za 20 K, a drugi dan za ravno tako blago plačati že čez 30 K. Zakaj vendar danes ne pošiljajo enakih komisij, katere bi naj zahtevale, da trgovci ne sme prodajati svojega blaga po 25, pa tudi do 50 odstotkov pod lastno ceno. Vsak preudaren človek mora razvideti, da se takim potom, kot se je takrat delalo, ne more nobena draginja pobijati in je »bil« zaključek tega le, da je bil marsikateri pošten trgovec označen pred občinstvom kot največji verižnik in navijalec cen. Trgovci smo mnenja, da v organizacijo kot sta Trgovski gremij in Zveza trg. gremijev, pri katerih so včlanjeni trgovci različnih političnih mišljenj, ne spada nobeno strankarstvo, ampak da se v teh organizacijah naj dela samo v prosepah stanovsko-gospodarskih stvari. Zato trgovci nastop g. Jelačina odobravamo in naj mu bo to v spodbudo, da bo vedno stal neustrašeno na braniku za čast in dobro ime našega stanu!

Tržišč. Zadnjič smo priobčili nekaj imen. Navedli bi bili lahko še več oseb, a to je bil le opomin. — Proti demokratskemu nasilju v Tržiču imamo v rokah izborno zdravilo. Odstavit Vidra, nasilje nad krajnim šolskim svetom in več drugih nasilstev in groženj, ki jih zaenkrat še ne omenjamo, je našo potrpežljivost privedlo do konca. Sedaj povemo odkrito: Se eno nasilje nad našim učiteljstvom ali kjerkoli in mi začnemo s tiho, a uspešno samoobrambo, v kateri bo sodelovala z velikim delom Tržiča vsa okolica. Kdo bo obrestil plačal, smo namignili. Tisti, ki podpirajo in vzdržujejo nasilje! Demokratski trgovci in obrtniki, za vas bje sedaj zadnja ura in zadnji opomin: Nastopite, preprečite nasilje v vaši stranki. Mi ne maramo boja, ki bi ogrožal obstoj tega ali onega, a če ubijate eksistenco našim ljudem, potem se ne pritožujte, če bomo z obrestimi vrtili milo za drago. Mi smo vas samo prav imenoma opozorili, a že se pritožujete »nad krivico« —, vi pa povzročate, da se našim ljudem jemlje kruh, da se odstavljajo naši somišljeniki, podpirate z agitacijo in denarjem terorizem. Z našim denarjem ga ne boste več. Torej zadnja beseda: Dajte mir našim ljudem, preprečite nasilje, sicer boste sami uživali sadove terorizma.

Šmarino pri Ljuti. Razlike cen med šmartinskimi in litijskimi mesarji so takšne, da moramo tudi o teh spregovoriti. V Ljuti se dobi špeh brez kože po 22.50 Din kg. v Šmartnem je pa goveje meso od 23 do 24 Din kilogram, kar da misliti. Čudimo se, da so litijski mesarji z manjšim dobičkom zadovoljni, med tem ko imajo naši le zgubo. — Živina se kupuje od kmeta od 25 do 40 kron za kg. — Čas bi že bil, da bi tudi naši mesarji spregledali ter šli doli s cenami, ter na tak način privoščili delavcu vsaj enkrat na teden kosček mesa, kate-rega si v sedanjih razmerah ne more privoščiti. — Delavec.

Iz Turja. Pretekli teden je Slovenec prinesel vest, da je za našo, že skoraj leto zapuščeno šolo imenovana učiteljica Jager iz Zagorja. Satrbi bi se prihoda te dobroznane, spoštovane učiteljice zelo veselili, če ne bi vedeli, da se ji s tem, da mora k nam v kribe iz nje priljubljenga Zagorja, godi velika krivica. Povdarjamo pa, da je za našo šolo edino

Vaša drobna vrstica din 150 ali vaša beseda 50 par. Najmanjši 5 din. Oglasi nad devet vrstic se računajo više. Za odgovor znamko!

Model
56
Torpedo

ITALA ELASTO D. D.

Generalno zastopstvo
Zagreb, Bošković 8

Model
56
zaprt

!?! Obiščite !?!

8. dunajski mednarodni semenj
(POMLADNI SEMENJ)

8. do 14. marca 1925.

MEDNARODNA IZLOŽBA V ZORCEV
izdelkov industrije in obrta.

Brezkonkurenčne cene!

125.000 posetnikov, med temi 25.000 ino-
zemskih kupcev iz 70 držav.

Vozne olajšave na jugoslovanskih in av-
strijskih železnicah. — Za prestop meje
se kupi samo potna vizum-znamka za
aK 15.000.— (0.25 dolarja).

Pojasnila daje

»WIENER-MESSE« A. G. — WIEN VII.,
kakor tudi častna zastopstva v Ljubljani:
Avstrijski konzulat, Turjaški trg 4;
Zveza za tujski promet za Slovenijo;
»Putnik«, potovalna in prometna
pisarna, Aleksandrova cesta 8.
Josip Zidar, Dunajska cesta 31.

Za trgovce in lekarnarje!

PRODAM svojo trgovino na Koroškem v Jugoslaviji,
obstoječo že 60 let, ob železniški postaji, s stanovanjem,
obsežnimi skladišči, gospodarskim poslojem, travnikom,
lepim sadovnjakom in zelenjadnim vrtem, električno raz-
svetljavo in vodovodom, ob glavni cesti, po kateri je
velik promet iz več vasi h kolodvoru; sresko poglavar-
stvo, sodišče, davkarja, notarjat itd. v kraju, v bližini
dva premožovnika, jeklarne, svinčnik, parna žaga; po-
sebna ugodnost za lekarnarja, ker industrijski kraj z
obširno okolico 20 km v okolici ni lekarne. — Ponudbe
sprejema upravništvo »Slovenca« pod številko 1244.

POZOR!!!

Do 10.000 K si prihranite, ako kupite
pri meni **šivalni stroj, kolo, pisalni
stroj** kakor tudi poljedelski stroj, katere imam v
veliki izbiri v zalogi iz najboljših tovarn, ter jih prodajam
tudi **na obroke**. Za vse stroje jamčim 15. let.
Umetno vezanje na njih se poučuje vsak dan brezpla-
čno. Potrebščine: plašče, zračnice, sesalke, itd. kakor
tudi sukanec, škarije, svilo in druge potrebščine pro-
dam po zelo nizki ceni. Oglejte si moje veliko zalogo.

L. REBOJ

»KLANJU

Kolrška predmestje 38.

Naročite si cenik!!!

AZURIRA

v vseh barvah in plisir se
RESLJEVA CESTA št. 12,
L nadstropje, desno. 1267

KDO SPREJME

14 letnega dečka na stano-
vanje in hrano? Ponudbe
na upravo pod Deček 1286.

DVE MOŠKI OBLEKI

površnik in suknja ceno na-
prodaj. — Naslov v upravi
»Slovenca« pod števil. 1282.

Naznanilo.

Vsled smrti svojega soproga, mestnega stavbenika ROMANA TREO,
naznanjam p. n. občinstvu, zavodom in vsem dosedanjim cenjenim naroč-
nikom, da sem jaz prevzela stavbeno tvrdko

Viljem Treo

Ljubljana, Gosposvelska cesta 10 in Vošnjakova cesta 4

in jo bom še nadalje vodila pod strokovnjaškim vodstvom pridobljenega
si akad. arhitekta in koncesioniranega stavbenika. — Priporočam se vsem
cenjenim naročnikom, zavodom, in p. n. občinstvu, da ostanejo še nadalje
moji naročniki, in jih zagotavljam, da se bodo tudi odslej vsa stavbena
dela solidno in strokovnjaško po možno nizkih cenah ter v njih vsestransko
zadovoljstvo izvrševala. — Z odličnim spoštovanjem

MARIJA TREO.

Pozor! Višek dobrote! Pozor!

Izreden užitek boš imel, če si privoščiš rimsko čašo
ravnokar nastavljenega najboljšega starega Ljutomerčana

„Vrh Jeruzalema“
v restavraciji M. DOLNICAR-JA
na glavnem kolodvoru v Ljubljani.

Pozor! Odprto vsak dan do polnoči! Pozor!

Produktivna zadruga knjigovezov in sorodnih strok r. z. z. o. z.

v Ljubljani, Igriška ulica št. 6

naznanja p. n. občinstvu, šolskim vodstvom, denarnim zavodom, trgovcem in indu-
strijem, da je

otvorila lasno delavnico

v kateri izvršuje vsa v **knjigoveško stroko** spadajoča dela, in sicer vezavo
vsakovrstnih knjig, trgovskih in navadnih, vzorčnih kart za trgovine, blokov, kartonov
(skatelj), zvezkov itd. Izvršuje tudi vsa galanterijska dela. Za vsa dela, od navadnih do
najfinjših, zagotavlja najskrbnejšo, najtočnejšo in solidno izvršitev po najnižjih cenah.

Ljubljanska kreditna banka

Delniška glavnica:
50,000.000 Din
Rezervni zakladi ca.:
10,000.000 Din

Centrala: **Ljubljana, Dunajska cesta**

podružnice: Brežice, Celje, Crnomelj, Gorica, Kranj, Maribor,
Metković, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.
Agencija: Logatec.

Se priporoča za vse v bančnosti roko spadajoče posle

Brzjavni naslov:

Banka Ljubljana

Telefon števil.: 261, 413,
502, 503 in 504

Ljubezen in zlato.

Angleški spisal Jack London, prevel J. M.

Deveto poglavje.

Deset dni pozneje sta dospela Harper in Joe
Ladue v Sixty Mile in Daylight je, dasi še vedno ne-
koliko slaboten, a vendar toliko pri močeh, da je bil
zvest misli, ki ga je navdajala, prodal tretjino deleža
pri svojem prostoru za mesto ob reki Stewart za tret-
jino njunega deleža ob reki Klondyke. Ta dva sta
imela trdno vero v gorenje kraje in Harper je odpo-
toval na splavu, naloženem s potrebščinami, po reki
navzdol, da ustanovi ob ustju reke Klondyke majhno
postojanko.

»Zakaj se ne lotiš reke Indian, Daylight?« je na-
svetoval Harper pri odhodu. »Todi so množine po-
tokov in majhnih dolin, ki se stekajo vanjo, in nekje
zlato kar kriči, da naj ga najdejo. To je moja misel.
Bliža se velika najdba zlata in reka Indian ne bo
milijon milj daleč proč.«

»In po ondodni pokrajini mrgoli severnih jele-
nov,« je pridelal Joe Ladue. »Bob Henderson je tam
gori nekje, že tri leta je, prisega, da se bo nekaj ve-
likega zgodilo; preživlja se z jelenovino, pa prospekta
(išče rudo) vse naokrog kakor nor.«

Daylight je sklenil, da se poda malo ogledat reko
Indian, tako se je izrazil sam, Elija pa se ni dal pre-
govoriti, da bi šel z njim. Glad ga je posušil, da je
imel veliki strah, da se zadnji dogodiljaj ne bi ponovil.

»Kar ne morem se ločiti od živeža,« je pojasnje-
val. »Vem, da je prava pravcata neumnost to, ampak
kar ne morem drugače. Največ kar morem storiti, je,
da se odigram od mize, kadar vem, da sem nabasan,
da bi počil, in ni v želodcu najmanjšega prostorčka
več za še en grizljaj. Vrnem se v Circle City, da kam-
piram tam pri skladišču za živila, dokler ne okre-
vam.«

Daylight je čakal še nekaj dni nabirajoč si moči
in urejujoč skromno opremo. Njegov načrt je bil po-
dati se na pot z lahkim tovorom; sam je hotel notiti
petinasedemdeset funtov, za vsakega psa pa je določil
trideset funtov. Zanašajoč se na Laduevo poro-
čilo je sklenil slediti Bob Handersonovemu vzgledu
in živeti takorekoč samo ob mesu. Ko se je veliki
Jack Kearnsov čoln, naložen z žago od jezera Linder-
man, ustavil v Sixty Mileu, se je Daylight vkrcal z
opremo in psi na čoln, izročil prijavo za prostor svo-
jega mesta Eliji in se je še isti dan izkrcal ob ustju
reke Indian.

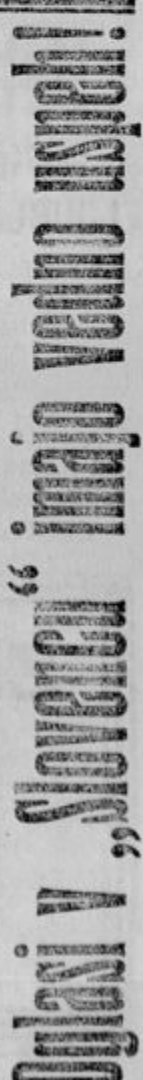
Štirideset milj po reki navzgor ob nekem potoku,
ki so mu ga opisali kot Quartz Creek, je naletel na
znake Bob Handersonovega dela, enako ob Australia
Creeku, trideset milj dalje navzgor. Tedni so pri-
hajali in odhajali, a Daylight ni srečal onega mo-
žaka. Našel pa je obilico severnih jelenov in on in
njegov psi so izborno uspevali ob mesni hrani. Na
kakah desetih sipinah je pač našel nekaj zlata, toliko
da se je ravno »izplačalo«, ampak po obilnem pra-
nem zlatu v blatu in produ kakih dvajset potokov je
bil bolj prepričan kakor kdaj, da surovo zlato v
večjih množinah samo čaka, da ga odkopljejo. Često-
krat mu je krenil pogled po severni vrsti gričev ter
je ugibal, ali prihaja zlato od njih. Naposled je šel po
Dominion Creeku do izvira, prekoračil razvodnico in
dospel po drugi strani nizdol do nekega dotoka reke
Klondyke, ki so mu kasneje nadeli ime Hunker
Creek. Ako bi se od razvodnice obrnil proti veliki
okroglasti gori na desni, bi bil dospel do Gold Bot-
toma, tako nazvanega po Bobu Handersonu, ki bi ga
bil našel tamkaj pri delu, ko je pridobil prve za-
dostne množine zlata, kar so jih kdaj izpirali doslej
ob Klondyku. Daylight je pa prodiral po Hunkerju
nizdol do reke Klondyke in naprej proti poletnemu
ribolovskemu taborišču Indijancev ob Yukonu.

Tukaj je čez dan taboril skupaj s Carmackom.

skvô-možem (= beli poročen z Indijanko), in njego-
vim indijanskim svakom po imenu Skookum Jim, ku-
pil čoln, spravil vanj pse, ter odpul po Yukonu
do Forty Milea. Avgust se je že nagibal proti koncu,
dnevi so postajali vedno krajši in zima je prihajala
v deželo. Ker je še vedno imel brezmejno vero v
misel, da se velika najdba zgodi v gornjih krajih, je
bil njegov načrt zbrati družbo štirih, petih mož, in
ako bi bilo to nemogoče, vsaj enega druga ter se vo-
ziti nazaj po reki navzgor, da prospekta, predno
zmrzne zemlja. Toda možaki v Forty Mileu so bili
brez vere. Zlate poljane na zapadni strani so bile
dovolj dobre zanje.

Tisti čas so dospeli Carmack, njegov svak Skoo-
kum Jim in še neki drugi Indijaneec Cultus Charlie v
indijanskem čolnu v Forty Mile, se podali naravnost
h komisariju za zlato ter zabeležili tri kleime (last-
ninske pravice) in en najdbeni kleim ob Bonanza
Creeku. Potem so še tisto noč v Sourdoughovem sa-
lunu kazali maloverni množici surovo zlato. Možaki so
se režali in zmajevali z glavo. Slišal so že nekajkrat
glasove o najdbi zlata. Preočito je bilo, da je to bila
spletka Harperja in Ladue, ki sta poskušala privabiti
može, da bi prospektali v bližini njihovega prostora
za mesto in njihovega tržišča. Kdo pa je bil Carmack?
Skvô-mož. In kdo je kdaj slišal, da bi bil kak skvô-
mož kdaj kaj našel? In kaj je bil Bonanza Creek?
Zgolj polotok, kjer so se v okolici pasli severni jeleni
in ki se je izlival v reko Klondyke tik nad njenim
zlivom in ki je bil starodobnikom znan po imenu
Rabbit Creek. Ako bi bila Daylight ali Bob Hender-
son zabeležila kleime in pokazala surovo zlato, bi oni
vedeli, da je nekaj na tem. Ampak Carmack, skvô-
mož! Pa Skookum Jim! In Cultus Charlie! Ne, ne, to
se pravi malo preveč zahtevati.

(Dalje sledi.)

Prva žebliarska in železoobratna zadruga v Kropi in Kamnigorici

Pisma: Žebliarska zadruga, Kropa (Slovenija)

Brzjavke: Zadruga Kropa

Telefon interurban: Podnart 2

Žebli za normalne in ozkotirne železnice — Žebli za ladje, črni ali pocinkani — Žebli za zgradbe, les itd. — Žebli za čevlje — Spojke za odre in prage — Spojke za ladje in splave — Železne brane — Kljake za podobe, zid, cevi, žlebove itd. — Vijaki z maticami — Podložne pločice — Matice — Zakovice za tenderje, kotle, mostove, sode, pločevino, kolesa itd. — Vijalni čepi — Verige

Vsi v našo stroko spadajoči železni izdelki po vzorcih in risbah najceneje — Ilustrovani ceniki na razpolago

Prodaja se samo na debelo trgovcem.

Prodaja se samo na debelo trgovcem.

VODNE TURBINE

avtomatične regulatorje, zatvornice itd.

izdeluje in dobavlja

ING. F. SCHNEITER — ŠKOFJA LOKA

Konkurenčne cene. Prvovrstne reference. Zahtevajte ponudbe.

OBLEKA

moške iz čilkepa šivljata in fine damjske konfekcije Din 660, fine damjske volnene robe Din 240, damski plašč Din 450, fantovska obleka Din 75, dekliska obleka Din 80.

Razpošilja veletrgovina

R. Stermecki, CELJE št. 18

Restorirani ceni z 1000 slikami se pošlje vsakemu gostu, vzorci od sukna, kumarna in razne masofabrikne robe pa samo za 2 dni na ogled. Kder pride z vsakom osebo kupovni dobri pri nakupu primerno povračilo valjajo. Naročila do Din 500 pošiljamo pristo. Trgovci segrasa cene.

Popolnoma varno naložite svoj denar v

Vzajemni posojilnici

v Ljubljani, r. z. z. o. z.

na Miklošičevi cesti poleg hotela »Union«.

Hranilne vloge se obrestujejo

najugodnejše.

Varnost nudijo lastna palača, hotel »Union«, hiše in zemljišča. — Krediti v tekočem računu. — Posojila proti poroštvu, vknjižbi na posestva i. t. d. — Denar se naloži lahko tudi po poštinih položnicah.

VABILO NA

XXIV. redni občni zbor

Okrajne hranilnice in posojilnice v Škofji Loki, registrirane zadruge z neomejeno zavezo

ki se bo vršil v torek, dne 10. marca 1925 ob 16 v hranilnični sejni dvorani s sledečim dnevnim redom:

1. Potrjenje računa za leto 1924. — 2. Razdelitev čistega dobička. — 3. Izvolitev načelnstva in nadzorstva. — 4. Čitanje revizijskega poročila in ukrepi vsled istega. — 5. Slučajnosti in predlogi po § 36. pravil. — § 35. pravil: V slučaju, ako bi občni zbor ob določeni uri ne bil sklepčen, se vrši čez pol ure na istem prostoru in z istim dnevnim redom drug občni zbor, ki sme brez-pogojno sklepati ne glede na število navzočih.

Škofja Loka, dne 26. februarja 1925.

NAČELSTVO.

STROJI ZA PLETENJE

Flach Rund-Links-Links in Jackard

za ročni in strojni pogon

SPULMACHINE za strojni in

RAUMMACHINE KUNDSTICHIE

IGLE in deli strojev za vse sisteme in

ALFRED KOZMA, OSJEK

Zupanijska ulica št. 43.

Glavni zastopnik tehniške poslovnice za industrijske stroje za pletanje

Felix Lederer, Wien

V Vašem lastnem interesu Vas opozarjamo, da si nabavite vse potrebne potrebščine pri znani trdnici

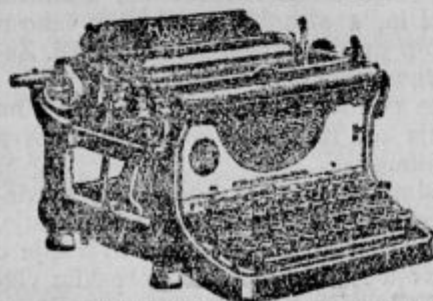
B. VESELINOVIĆ & COMP.

v MARIBORU, Gosposka ulica št. 26,

ker je dokazano, da je trdnica solidna. Temkaj čisto dobro blago po znižanih cenah, kajti uveden je nov princip: »najbolj zanesljiv — velik promet.« Na izbiri imate srajce za moške, ovratnike, klobuke, čepice, kravate, moške in ženske nogavice, svilene in volnene ščitnike (šerpe), volnene trikotnike, svilene in druge robce, damske in moške gamaše iz klobučevine, palice itd. — Francoske parfumerije, Coty, Houbigant, Gibbs, 4711, Odol, »Lukse«, kemično milo, garantirano najboljšo sredstvo za čiščenje raznih madežev, osobito oljnatih in od črnih ter masti. — Damske kožnate in svilene torbice in drugo raznovrstno blago.

The Rex Co., Ljubljana

Gradišče št. 10

Najstarejša in največja specialna trgovina v Jugoslaviji s pisalnimi, računalnimi in kopiralnimi stroji, raznoštevalnimi aparati, pisarniško opremo in v vseh tovarniških potrebščinah.

Ustanov. 1906. Telefon št. 268

Glavna zaloga za Slovenijo svetovno znane Montecatini

modre galice 100%

po originalnih tvorničkih cenah se nahaja pri trdnici

ZORA Ljubljana, Kralja Petra trg št. 2

Izpričevalo: Državni kmetijski kemični zavod. Po kemijski preizkušnji vsebuje preiskana modra galica 25.62 bakra(Cu) in 0.01% Fe, O₂. Mnenje: Preiskani vzorec ima sestavo prvovrstne modre galice in je ista 100%na. Inž. Mohorič, ravnatelj

Ustanovljeno 1942.

Električni obrat

Najstarejša pleskarška in črkoslikarska trdnica v Sloveniji

prevzema pleskanje stavb, pohištva, črkoslikarstvo na steklo, zid, platno, centralnih peči, železnih konstrukcij itd.

Brata Elneri nasl. Martinc, Čerte & Comp., družba z o. z.

Ljubljana, Igriška ulica št. 6 (poleg dramskega gledališča).

Pri

TEKSTILBAZAR-JU

kupite:

Ostanke finega Panama cefirja meter po Din 12'50

Ostanke zelo močnega kambrika in plave

kontenine meter po Din 12'— in 13'50

Belo kontenino meter že po Din 9'—

140 cm širok moški štof in ševijot meter po Din 56'—

in vse drugo oblačilno blago kupite najceneje pri

TEKSTILBAZAR-JU

Ljubljana, Krekov trg št. 10, I. nadstropje

Velika prodaja ostankov vsako sredo in soboto.

Pišite po cenik!

Po pošti razpošiljamo vsak dan!

Lepa vila v Mariboru

na najlepšem prostoru, 7 sob, kuhinja, kopalnica, krasen vrt (ca. 2400 kvadr. metrov), se prodaja samo proti gotovini. — CELA VILA JE KUPCU TAKOJ NA RAZPOLAGO. — Dopise od samo resnih reflektantov prosim na podružnico »Slovenca« v Mariboru pod šifro: »Krasen dom«.

IVAN JAX in sin

Ljubljana, Gornjoradska cesta 2.

Najboljši živalni stroji in pletilni stroji. — Izobirna konstrukcija in elegantna izvedba in tovarne v Ljubljani. — Ustanovljena 1887. — Varnost, ponudba, bresplačno. — Poslanec deli. — 10 letna garancija. — Poslanec stroji ADLER, LUBANT, Kolesa iz vseh tovar. DEBOKOT, SEVRIJA, WAPPENBACH, KATSEB.

Robert Smielowski,

arhitekt in mestni stavbenik,

LJUBLJANA :: Rimska cesta 2.

IZVRŠUJE NAČRTE IN PRORAČUNE, PREVZEMA STAVBNA DELA VSEH VRST, KAKOR TUDI PRESOJEVANJA IN CENITVE VSAKOVRSNIH POSESTEV POD SOLID. IN NAJUGODNEJSIMI POGOJI.

Zidna opeka

od lastne opekarne na Viču, priznana kot najboljša kakovost, in od skladišča, OPEKARSKA CESTA št. 18, po najnižji dnevni ceni.

Zadružna Gospodarska banka d. d.

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 10

(v lastni palači vis a vis hotela »Union«).

Telefon št. 57 in 470.

Račun pošto-čkovnega urada za Slovenijo št. 11.945, v Zagrebu št. 39.080.

Podružnice: CELJE, DJAKOVO, MARIBOR, NOVI SAD, SARAJEVO, SOMBOR, SPLIT, SIBENIK.

Ekspozitura: BLEJ.

Kapital in rezerve skupno nad Din 15.000.000.—.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, daje v najem jeklene shrambe za vrednote, kupuje in prodaja kar najboljše tuje valute in devize, sprejema vloge na tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji.

Pooblaščen prodajalec srečk Drž. razr. loterije.